

ONLINE WEBINAR

CIRCULAIR AANKOPEN IN DE ZORGSECTOR

10 oktober 2023
10u30-12u00

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

013.
DUURZAME
ZORG

GREENDEAL

ENKELE PRAKTISCHE AFSPRAKEN

Iedereen op 'mute'

Dit webinar wordt opgenomen

Jullie ontvangen slides en link naar opname

Dringende vragen in de chat

Na iedere spreker tijd voor 1 of 2 vragen

Extra vragen kunnen achteraf per mail beantwoord worden

ONLINE WEBINAR
CIRCULAIR AANKOPEN
IN DE ZORGSECTOR

10 oktober 2023
10u30-12u00

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

013
DUURZAME
ZORG
GREENDEAL

01. Inleiding

Green Deal Duurzame Zorg

Natuur
en
gezondheid

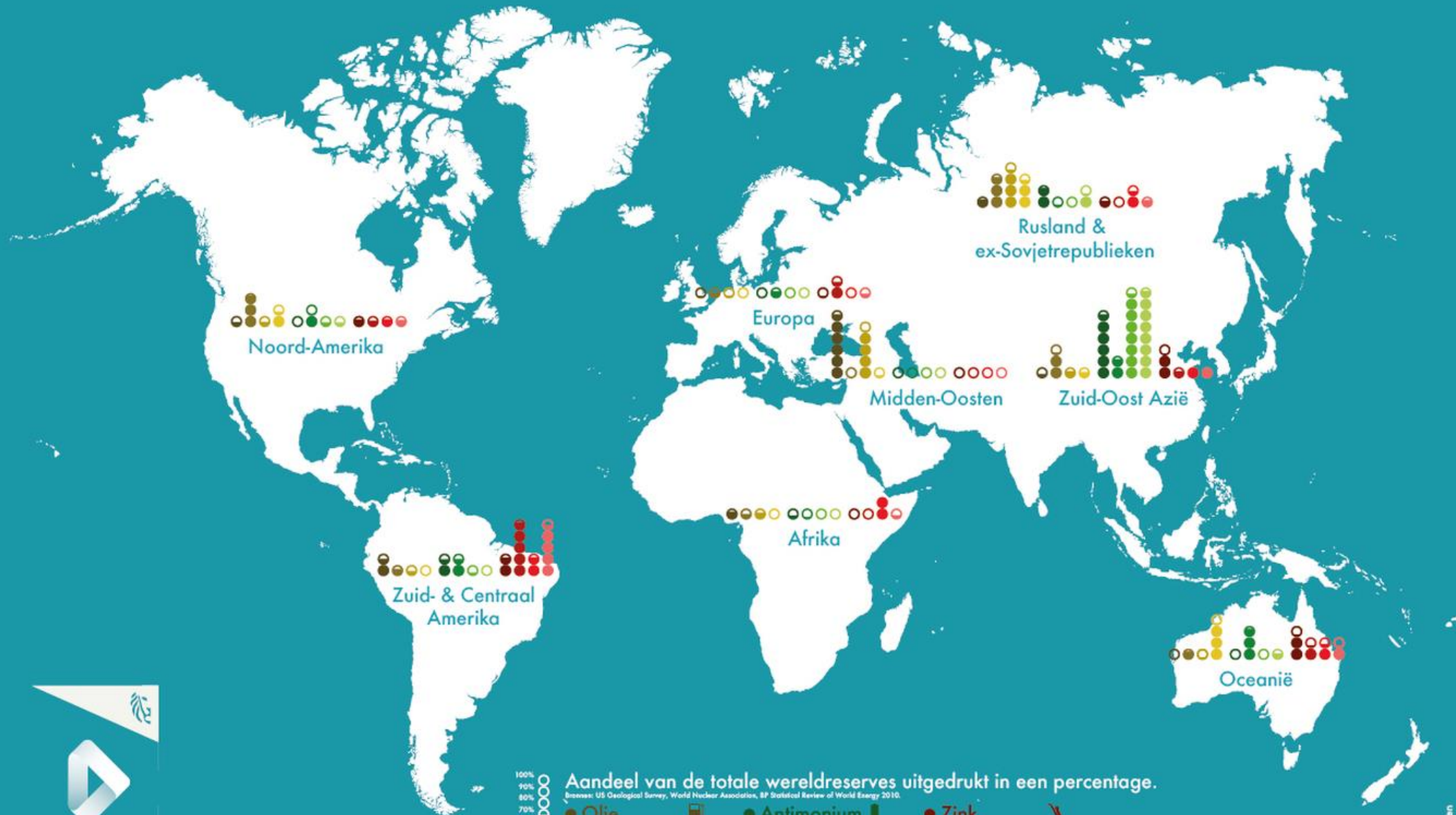
Geneesmiddelen
in
water

Materialen
en
afval

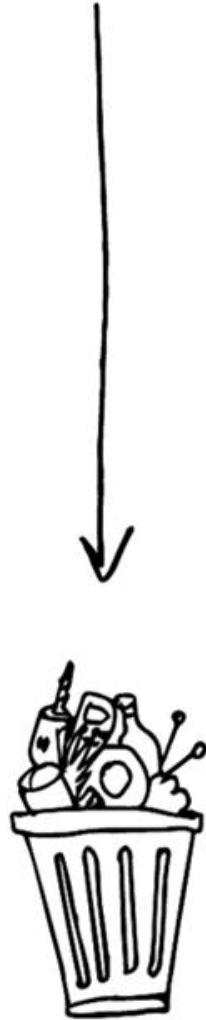
Klimaat
en
infrastructuur

Waar vind je de overschotten?

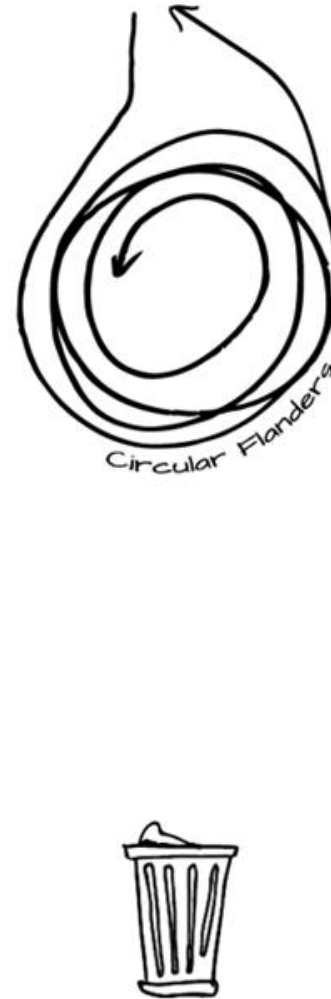
LINEAR ECONOMY

RECYCLING ECONOMY

CIRCULAR ECONOMY

Circular Flanders

Green Deal Duurzame Zorg

Aankoopproces als hefboom om organisatie meer te verduurzamen

In bestekken evalueren op duurzaamheidscriteria

Niet evident voor aankoper om te weten met welke criteria rekening te houden

- Belang van communicatie milieu- en duurzaamheidsverantwoordelijken en aankopers
- Met dit webinar reiken we verschillende tools aan voor aankopers die als handvat kunnen dienen

AGENDA

01. Inleiding

02. Vlaanderen Circulair - Circulair Aankopen in Vlaanderen: Een Overzicht van Bestaande Tools en Initiatieven

03. FIDO - Inspiratie voor de zorgsector in de Gids voor Duurzame Aankopen

04. Departement Omgeving - De MVOO-Criteriatool als Vlaams platform voor duurzaam aankopen

05. Slotbedenkingen

**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG

02. Circulair Aankopen in Vlaanderen: Een Overzicht van Bestaande Tools en Initiatieven

CIRCULAIR AANKOPEN =

Totale **hoeveelheid materialen** reduceren

Niet-hernieuwbare **virgin input** reduceren

Gebruiksduur verlengen

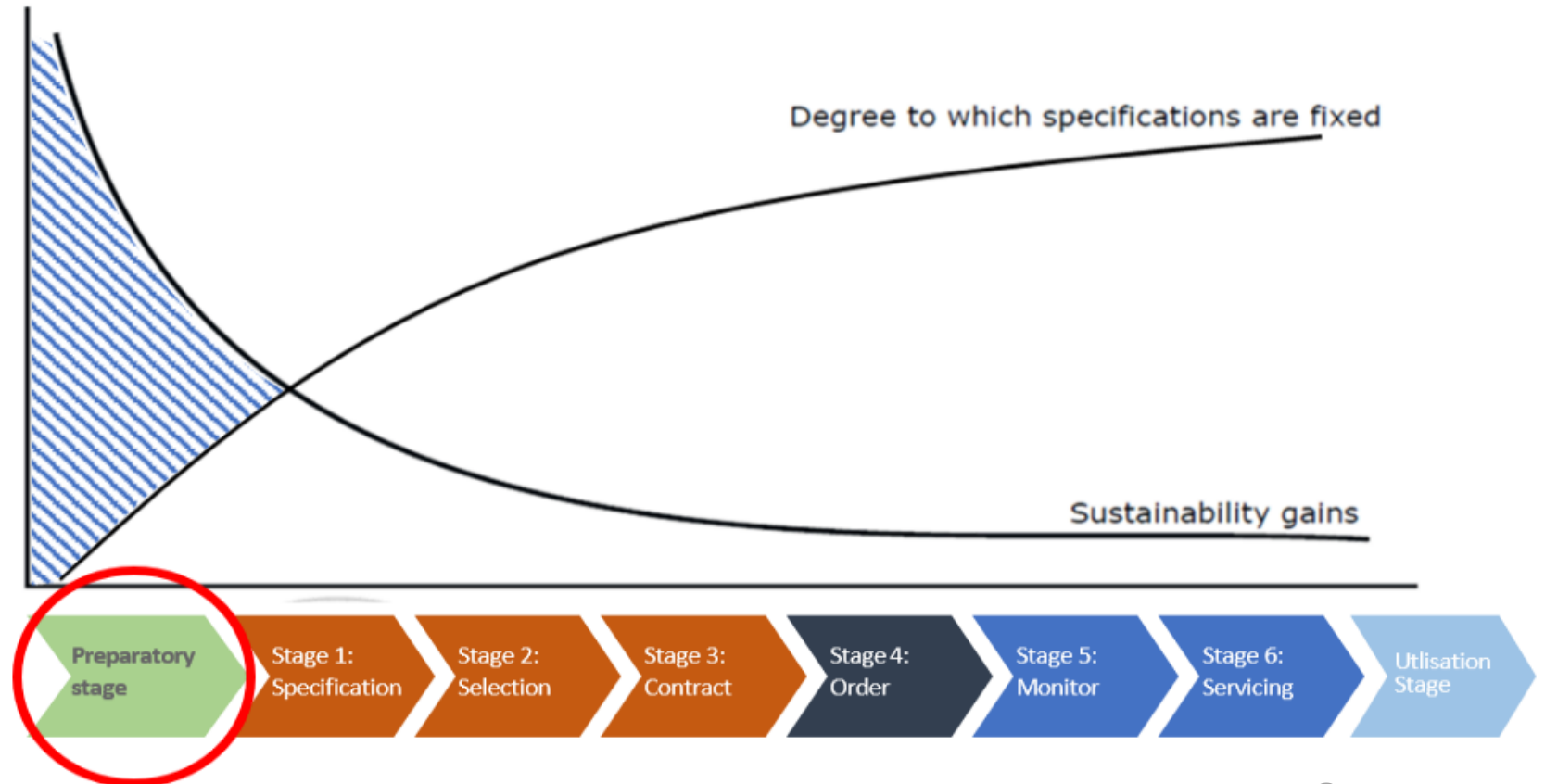

Potentieel **hergebruik van product of component** maximaliseren

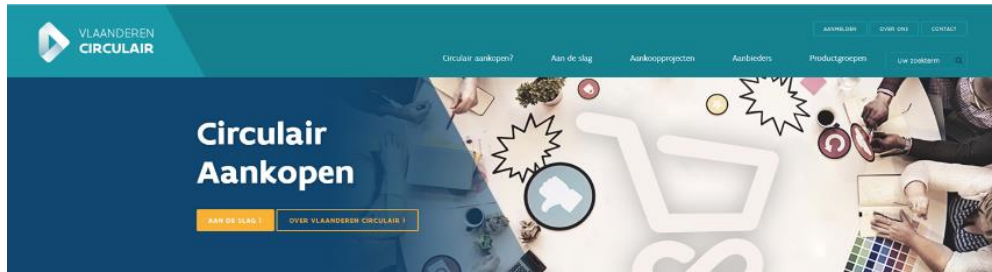

Potentieel **hergebruik van materiaal** maximaliseren – recycleerbaarheid

Waar zit het verschil?

Green Deal Circulair Aankopen

www.circulairaankopen.be

Circulair aankopen als hefboom voor de transitie naar een circulaire economie

A	B	C	D	E
Reduce total amount of materials	Reduce amount of virgin inputs	Extend the useful life	Maximise the reusability of a product or component	Maximise the reusability or recyclability of materials
A1 Internal sharing	B1 Understanding the share of recycled, biobased and virgin materials present	C1 Extending guarantees	D1 Design for Disassembly	E1 Design for recycling
A2 Renting or peer to peer sharing	B2 Increasing the amount of recycled content	C2 Contractual arrangements for maintenance and repair	D2 Modular design	E2 Understanding materials
A3 Reuse, refurbishing or upgrading	B3 Increasing the amount of biobased content	C3 Upgradable products	D3 Standardised design	E3 Contractual arrangements for take back and recycling
A4 Minimal use of materials in design		C4 Design for longevity	D4 Understanding the internal composition and connections	E4 Reducing or banning toxicity
A5 Less waste		C5 Repairability and maintainability	D5 Contractual arrangements for take back and reuse	E5 Biologically degradable / compostable
		C6 Modular/change oriented design	D6 Stimulate circular business models	E6 Stimulate circular business models
		C7 Contractual incentives for extension of useful life		
		C8 Supplier guidance for use optimization		

GOALS AND STRATEGIES FOR CIRCULAR PURCHASERS

CIRCULAIR FLANDERS

A

Totale hoeveelheid materialen reduceren

B

Niet-hernieuwbare virgin input reduceren

C

Gebruiksduur verlengen

D

Potentieel hergebruik van product of component maximaliseren

E

Potentieel hergebruik van materiaal maximaliseren – recycleerbaarheid

A
1

Intern delen

B
1

Aandeel recycled content verhogen

C
1

Garanties oprekken

D
1

Design for Disassembly

E
1

Design for recycling

A
2

Huren of peer to peer delen

B
2

Aandeel biobased content verhogen

C
2

Onderhouds- en herstelverplichting aangaan

D
2

Modulair ontwerp

E
2

Inzicht in materialen

A
3

Hergebruik, refurbishing of upgraden

B
3

Inzicht in aandeel recycled, biobased en virgin materialen

C
3

Upgradebare producten

D
3

Gestandaardiseerd ontwerp

E
3

Voorkomen van vermenging

A
4

Minimaal gebruik van materiaal in ontwerp

C
4

Ontwerpen voor lange levensduur

D
4

Inzicht in samenstelling en verbindingen

E
4

Verminderen van toxiciteit

A
5

Minder productieafval

C
5

Repareerbaarheid en onderhoudbaarheid

D
5

Terugnameverplichting

E
5

Biologisch afbreekbaar/-composteerbaar

C
6

Modulair/veranderingsgericht ontwerp

D
6

Circulaire verdienmodellen stimuleren

E
6

Terugnameverplichting

C
7

Circulaire doelstellingen contractueel stimuleren

D
7

Inzicht in volgende loops

E
7

Circulaire verdienmodellen stimuleren

C
8

Advies over gebruiksoptimalisatie door leverancier

E
8

Inzicht in volgende loops

DOELSTELLINGEN EN STRATEGIEËN VOOR CIRCULAIRE AANKOPERS

Totale hoeveelheid materialen reduceren

A
3

Hergebruik, refurbishen, upgraden van eigen of andere bestaande voorraad

Wegwerp operatieschort

Herbruikbare operatieschort

Totale hoeveelheid materialen reduceren

A
4

Minimaal gebruik van materiaal in ontwerp

A
5

Minder productieafval

Niet-hernieuwbare virgin input reduceren

B
3

Inzicht in aandeel recycled, biobased en virgin materialen

Gebruiksduur verlengen

Modulair/Veranderingsgericht ontwerp

Gebruiksduur verlengen

C
7

Circulaire doelstellingen contractueel stimuleren

C
8

Advies over gebruiksoptimalisatie door leverancier

Potentieel hergebruik van producten of componenten maximaliseren

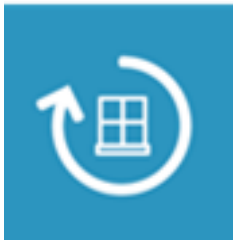
D
1

Design for disassembly

D
2

Modulair Ontwerp

Potentieel hergebruik van producten of componenten maximaliseren

D

3

Gestandaardiseerd ontwerp

D

4

Inzicht in samenstelling en verbindingen

Potentieel hergebruik van producten of componenten maximaliseren

D
5

Terugname verplichting

Recycleerbaarheid

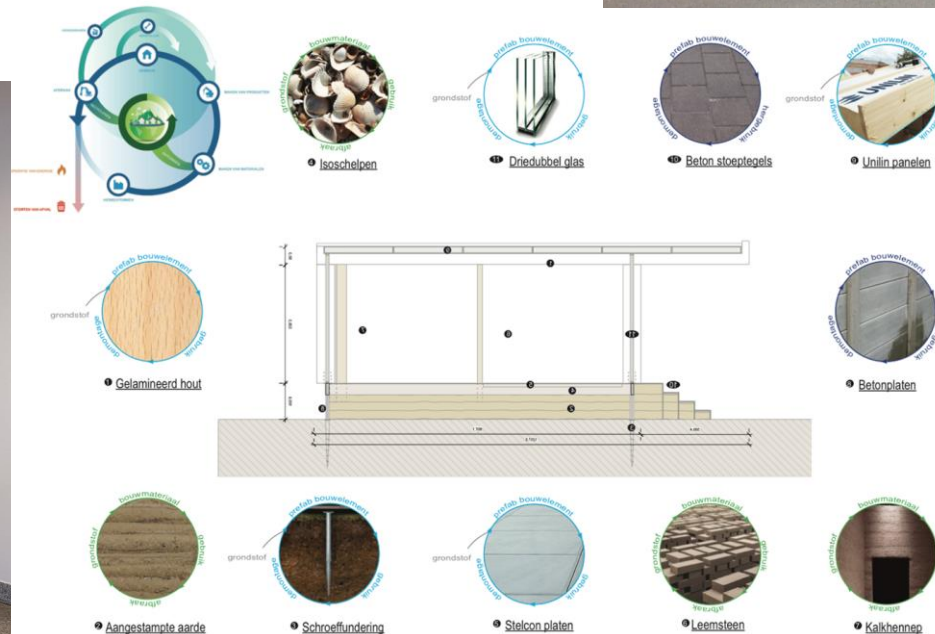
Potentieel hergebruik van materiaal maximaliseren

E
1

Design for recycling

E
2

Inzicht in materialen

Recycleerbaarheid

Potentieel hergebruik van
materiaal maximaliseren

E
7

Circulaire verdienmodellen stimuleren

E
8

Inzicht in volgende loops

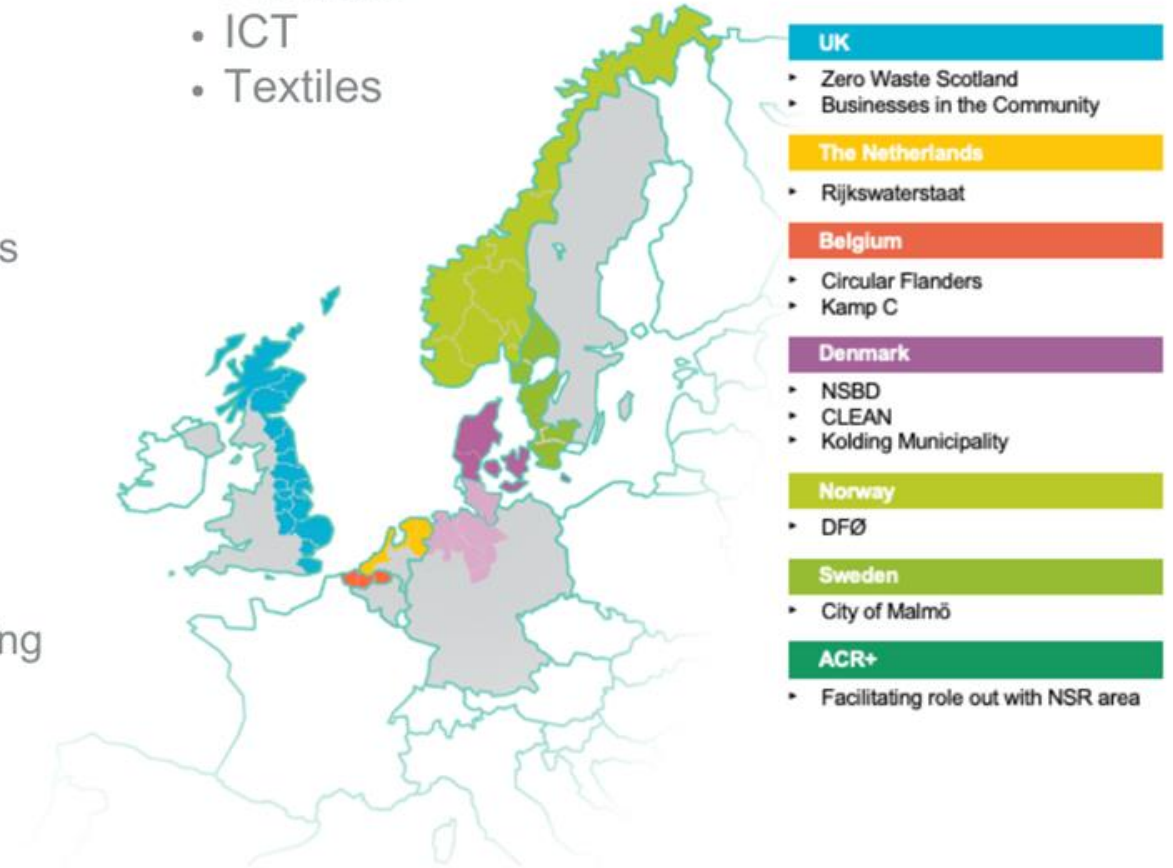
What is ProCirc?

A learning experience to accelerate Circular Economy through Procurement Power, Alliance and Capacity building.

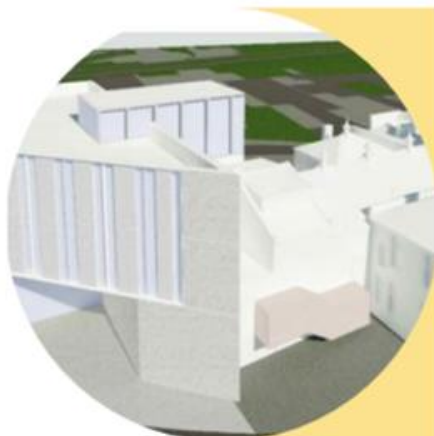
- 8 public and 3 private sector organisations in 6 countries across the North Sea Region
- 30+ circular procurement pilots in construction/infrastructure, furniture, ICT, textiles and other sectors
- Developing a Circular Procurement Framework
- Organising a Transnational Procurer-to-Procurer Learning and Action Programme
- Goal to reduce use of raw materials, waste and CO2 emissions by 20-25%

Focus:

- Construction/infrastructure
- Furniture
- ICT
- Textiles

>30 Pilot projects

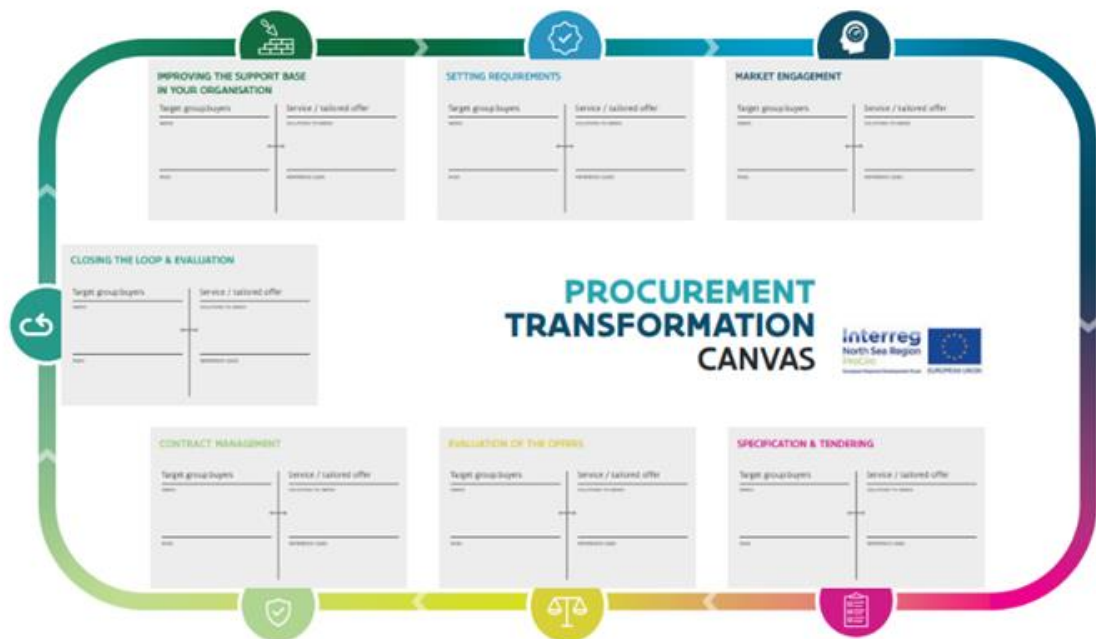

Circular Policy and Tools

Circular Policy and Tools

interreg North Sea Region ProCirc

EUROPEAN UNION

WORKSHOP GUIDANCE TO LEAD YOUR PROCUREMENT TEAM TOWARDS A CIRCULAR CHANGE MANAGEMENT ACTION PLAN

Icons: Refresh arrow, Scales of justice, Head with gear, Shield with checkmark.

interreg North Sea Region ProCirc

EUROPEAN UNION

HOW TO ORGANISE A CIRCULAR PROCUREMENT TRANSFORMATION WORKSHOP

Icons: Refresh arrow, Scales of justice, Head with gear, Shield with checkmark.

Result: Two reports

How to procure circular
Lessons from 30 pilot
procurements

Circular procurement
Five scaling opportunities

ProCirc results

**Circular procurement:
No time to waste!**

18 April 2023 - 10:00 - 12:00 CET - ONLINE

Circular Economy Office (CEO) project summary

Budget 4,2M €

Countries

Duration 3 years

Partnership

4 municipalities, 1 public organisation, 4 expert partners/consultancies, 1 knowledge institute, 3 suppliers/SMEs in the furniture industry

Priority

Interreg Priority 2 - A green transition in the North Sea Region

Specific priority 2.4 - Promoting the transition to a circular and resource efficient economy

Challenge

80-90% of the discarded office furniture in the EU is incinerated or landfilled, leading to unnecessary CO₂ emissions and material waste. Promising initiatives for circular office furniture in the NSR are not implemented on a large scale. Demands for office furniture are changing as work becomes more hybrid and flexible due to digitalisation and globalisation, accelerated by the pandemic. A link needs to be established between changing office demands, sustainable office furniture management and circular office furniture initiatives.

Objectives

Accelerate the OF sector's transition through transnational cooperation towards a circular, innovative, cost and resource efficient NSR economy. By moving to scale, improving legal frameworks, introducing modularity and adaptability in product design, product life is extended and waste reduced.

Provide direction towards an interconnected future-proof OF system in the NSR by identifying opportunities for interaction, scaling and circularity.

Enhance ability to respond to changing work styles and demands in OF, while limiting negative impacts on the environment and keeping circular characteristics into account.

Pilot circular business cases, guidelines and trainings course developed to facilitate sustainable shift of the OF sector. Test new forms of work and circular principles through 8 pilot actions.

Exploitation of tools and recommendations based on lessons learned of the project for the upscaling of circular principles in offices in the NSR.

Procure4Health launches its 2nd Call for Twinnings

Apply now to the

2nd Call for Twinnings

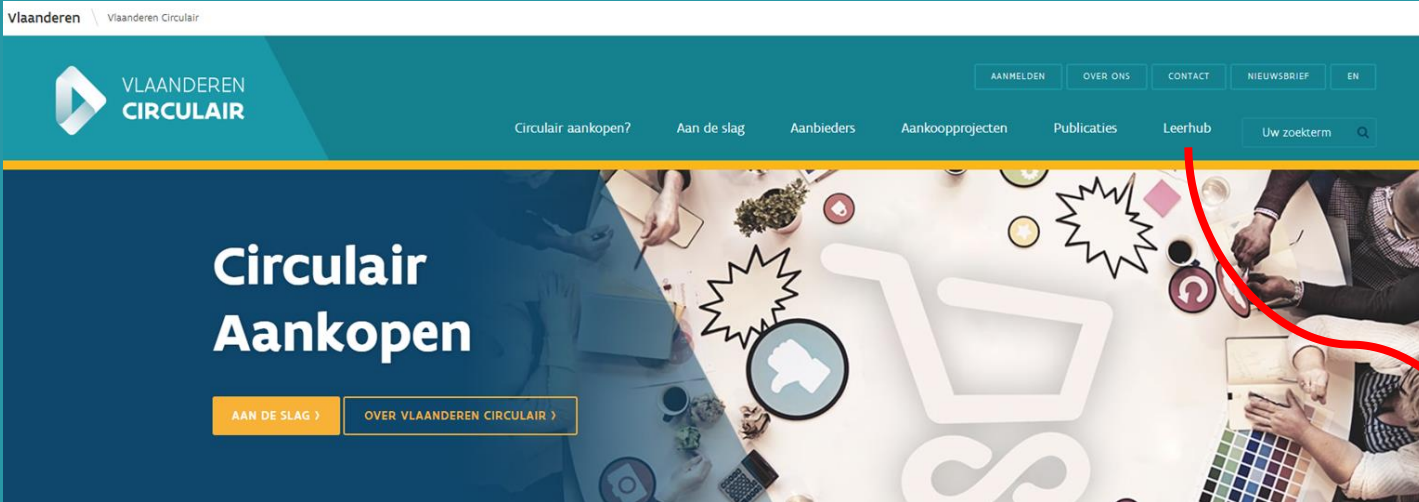
Get up to **€30.000** per partnership

Applications open until [5th December 2023, 17:00 CET](#)

Funded by the European Union
GA n.101057209

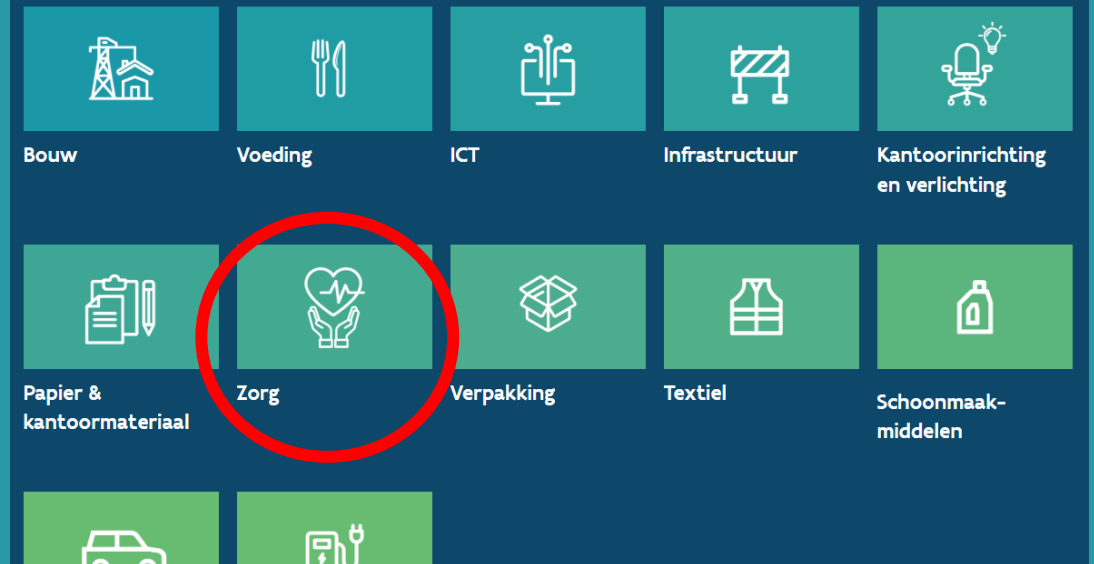
<https://aankopen.vlaanderen-circulair.be>

<https://www.linkedin.com/groups/13518342/>

Productgroepen

Op deze pagina's vind je informatie per productgroep voor je circulaire aankoop. We delen de lessen uit de Green Deal Circulair Aankopen, concrete cases en relevante publicaties.

Veel succes!

alexandra@vlaanderen-circulair.be

Volg ons!

vlaanderen-circulair.be

03. Inspiratie voor de zorgsector in de Gids voor Duurzame Aankopen

Inspiratie voor de zorgsector in de Gids voor Duurzame Aankopen.

Jo Versteven – Vlaanderen Circulair- 10 oktober 2023

Maatschappelijk verantwoorde aankopen

Potentieel België:

59,7 miljard euro (2015)

61,1 miljard euro (2016)

62,7 miljard euro (2017)

66,3 miljard euro (2018)

European Commission, Public Procurement indicators 2018, p.8

Ambities circulair aankopen

- Enkele voorbeelden overheidsopdrachten:
 - marktinzicht
 - minder materialen
 - meer gerecycleerde inhoud
 - levensduur verlenging van producten

- Het instrument

Gids voor
duurzame aankopen

OVER DE GIDS
REGELGEVING

DUURZAME ASPECTEN
STUDIES EN PROJECTEN SOCIAAL MILIEU INNOVATIE

Een praktische hulp bij milieuvriendelijke aankopen
onder sociaal verantwoorde condities.

Zoek een artikel

FINANCIËLE PRODUCTEN > VERVOER & TRANSPORT > KLEDING & TEXTIEL > AFVAL & RECYCLAGE >
SCHOONMAAK & HYGIËNE > VOEDSEL & CATERING > BOUW & ENERGIE > DIVERSEN > HUISHOUDTOESTELLEN >
KANTOOR > INRICHTING & DECORATIE > PARK & TUIN >

Gids voor duurzame aankopen

OVER DE GIDS

DUURZAME ASPECTEN

REGELGEVING

STUDIES EN PROJECTEN

SOCIAAL

MILIEU

INNOVATIE

Een praktische hulp bij milieuvriendelijke aankopen onder sociaal verantwoorde condities.

Zoek een artikel

Q Zoeken

- Algemene regelgeving

FINANCIËLE PRODUCTEN >

VERVOER & TRANSPORT >

KLEDING & TEXTIEL >

AFVAL & RECYCLAGE >

- Regelgeving per categorie

INRICHTING & DECORATIE >

PARK & TUIN >

DIVERSEN >

HUISHOUDTOESTELLEN >

KANTOOR >

Gids voor duurzame aankopen

OVER DE GIDS

REGELGEVING

STUDIES EN PROJECTEN

DUURZAME ASPECTEN

SOCIAAL

MILIEU

INNOVATIE

Een praktische hulp bij milieuvriendelijke aankopen onder sociaal verantwoorde condities.

- Sociale overwegingen
- Milieu overwegingen
- Economische overwegingen

FINANCIËLE PRODUCTEN >

SCHOONMAAK & HYGIËNE >

KANTOOR >

INRICHTING & DECORATIE >

PARK & TUIN >

Gids voor
duurzame aankopen

OVER DE GIDS
REGELGEVING

DUURZAME ASPECTEN
STUDIES EN PROJECTEN SOCIAAL MILIEU INNOVATIE

Een praktische hulp bij milieuvriendelijke aankopen
onder sociaal verantwoorde condities.

Zoek een artikel

FINANCIËLE PRODUCTEN > VERVOER & TRANSPORT > KLEDING & TEXTIEL > AFVAL & RECYCLAGE >
SCHOONMAAK & HYGIËNE > VOEDSEL & CATERING > BOUW & ENERGIE > DIVERSEN > HUISHOUDTOESTELLEN >
KANTOOR > INRICHTING & DECORATIE > PARK & TUIN >

Producten, diensten, werken

Categorie specifieke informatie

- Inspiratie voor de zorgsector
- Inspiratie uit andere sectoren

- **Inspiratie voor de zorgsector**
- Inspiratie uit andere sectoren

Categorieën voor de zorgsector

- papierproducten voor persoonlijke hygiëne
 - medische materialen
 - luiers en incontinentiemateriaal
 - kleding (uniformen)
-
- en verder:
 - wegwerpproducten voor persoonlijke hygiëne
 - zeep, shampoo, bodylotion
 - medische wegwerpartikelen

Categorieën voor de zorgsector

- Papierproducten voor persoonlijke hygiëne
 - circulaire businessmodellen
 - keurmerken

Categorieën voor de zorgsector

- Medische materialen:
 - strategie voor afvalbeheer
 - milieucoördinator
 - hergebruiken / refurbishen van medische apparatuur
 - varianten / gebruik van gunningscriteria voor chirurgische instrumentarium en andere wegwerpartikelen
 - Aarhus Universitets hospital

Categorieën voor de zorgsector

- Luiers en incontinentiemateriaal
 - OVAM studie 2021: “Einde-afval: criteria voor luierreyclage”
 - In gidsvoorduurzameaankopen (verwijzing naar OVAM-studie 2018):
 - > marktaanbod incontinentiematerialen
 - > wasbare luiers kennen een opmars
 - > recyclagetechnieken continu in ontwikkeling
 - Keurmerken

Categorieën voor de zorgsector

- Uniformen en textiel / textielschoonmaak
 - marktverkenning circulariteit
 - transformatie van afgedankte textielproducten in nieuwe (textiel)producten
 - inspiratie: onderhoud van werkkledij en wasgoed (gemeente Anderlecht 2014)

- Inspiratie voor de zorgsector
- Inspiratie uit andere sectoren

- Inspiratie voor de zorgsector
- **Inspiratie uit andere sectoren**

Andere aandachtspunten voor circulair aankopen

- Constructie, heropbouw, onderhoud, ... gebouwen
- Producten:
 - ICT (hardware, smartphones,...)
 - Meubelen
- Diensten:
 - Voedsel en catering
 - Vloerbekleding als een dienst
 - Afvalinzameling
- enz.

- Verdere werkzaamheden bij de federale overheid

Verder onderzoek

- Prioritaire afbakening van producten en diensten
 - Vraag: Welke (medische) producten worden als prioritair gemarkeerd voor aankooprichtlijnen (federale) aankopers?

Gids voor
duurzame aankopen

OVER DE GIDS
REGELGEVING

DUURZAME ASPECTEN
STUDIES EN PROJECTEN SOCIAAL MILIEU INNOVATIE

Een praktische hulp bij milieuvriendelijke aankopen
onder sociaal verantwoorde condities.

Zoek een artikel [Q Zoeken](#)

FINANCIËLE PRODUCTEN > VERVOER & TRANSPORT > KLEDING & TEXTIEL > AFVAL & RECYCLAGE >
SCHOONMAAK & HYGIËNE > VOEDSEL & CATERING > BOUW & ENERGIE > DIVERSEN > HUISHOUDTOESTELLEN >
KANTOOR > INRICHTING & DECORATIE > PARK & TUIN >

Meer info:

Federaal Instituut voor
**Duurzame
Ontwikkeling**

Jo Versteven

Expert duurzame overheidsopdrachten

Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling
Hertogstraat 4

1000 Brussel

T + 32 2 501 0467

jo.versteven@fido.fed.be

www.fido.belgium.be

** Think before you print*

04. De MVOO-Criteriatool als Vlaams platform voor duurzaam aankopen

Vlaanderen
is omgeving

MVOO-criteriatool

Duurzaamheidscriteria voor aankopers

DEPARTEMENT
OMGEVING

10 oktober 2023

De MVOO-criteriatool

De MVOO-criteriatool

- Duurzaamheidscriteria in bestekken;
- Samenwerking Vlaamse overheid en Nederlandse Rijkswaterstaat
- Gebaseerd op Nederlandse MVI-criteriatool

De MVOO-criteria

- **Verschillende thema's** (oa. biobased, sociaal)
- **Verschillende clusters**
 - Onderverdeeld in productgroepen
 - Transversale criteria (oa. verpakkingen, transport)
- **Verschillende ambitieniveaus**
 - 🍃 - 🍃🍃🍃

De MVOO-criteria

Nederlandse MVI-tool: mvicriteria.nl

Vlaamse MVOO-tool: mvoocriteria.be (online voorjaar 2024)

De MVOO-criteriatool

- **Eerste clusters (begin 2024)**
 - Automatisering en telecommunicatie
 - Energie
 - Kantoorfaciliteiten en -diensten
- **Stelselmatig nieuwe clusters**
- **Onderhoud tool**
 - Periodieke actualisatie (up-to-date)

De MVOO-tool & GD Duurzame zorg

De MVOO-tool & GD Duurzame Zorg

- **Natuur & Gezondheid**
 - Groenvoorzieningen

De MVOO-tool & GD Duurzame Zorg

- Materialen & afval
- Klimaat & Infrastructuur
 - *“Inzetten op minder materialen, meer gerecycleerde content, een langere levensduur van producten en verzekeren van hergebruik en recyclage”*

Automatisering en telecommunicatie
5 Productgroep(en)

Kantoorfaciliteiten en diensten
10 Productgroep(en)

Grond-, weg- en waterbouw (GWW)
18 Productgroep(en)

Kantoorgebouwen
7 Productgroep(en)

Energie
2 Productgroep(en)

Transport en vervoer
6 Productgroep(en)

To be continued

- Op de hoogte gehouden worden van komende infosessies, publicaties... ?
 - sidney.verhulst@vlaanderen.be

05. Slotbedenkingen

Wij horen graag van u waar u nog nood aan heeft

Enquête wordt na dit webinar rondgestuurd

Bv. wat ontbreekt er nog in bestaande tools? Rond welke topics meeste vragen? Nood aan bepaalde criteria voor specifieke productgroepen?

Volgende activiteiten worden gepland op basis hiervan

Mogelijk: webinar ism. VLAIO over innovatieve overheidsopdrachten

DANK VOOR UW AANDACHT!

Contact:

astrid.de.man@ovam.be

alexandra@vlaanderen-circulair.be

jo.versteven@fido.fed.be

sidney.verhulst@vlaanderen.be

